

KPSS

2023

**EĞİTİM
BİLİMLERİ**

ÖĞRENME PSİKOLOJİSİ

TAMAMI ÇÖZÜMLÜ

20 DENEME

PEGEM AKADEMİ

KPSS ÖĞRENME PSİKOLOJİSİ TAMAMI ÇÖZÜMLÜ 20 DENEME

Komisyon

ISBN 978-0-2022-0114-6

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılmaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayinevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten uluslararası akademik bir yayınevidir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan WorldCat ve ayrıca Türkiye'de kurulan Turcademy.com tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilmektedir.

26. Baskı: Kasım 2022, Ankara

Proje-Yayın: Gülcan Aksu
Dizgi-Grafik Tasarım: Gülnur Öcalan
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Vadi Grup Basım AŞ
Saray Mah. 126 Cad. No: 20/A
Kazan/ANKARA
Tel: (0312) 802 00 53-54
Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 49180

İLETİŞİM

Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.
No: 141/33, Yenimahalle/Ankara

Yayınevi: 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

www.pegem.net

pegem@pegem.net

0538 594 92 40

[pegemakademi](https://www.instagram.com/pegemakademi)

DENEME - 1

1. Bir önceki yıl Müdür Yardımcısı Ali Bey tarafından dakla cezalandırılmış olduğu için Ali Bey'den hoşlanmayan Bülent, bu dönem almaya başladığı tarih dersine Ali Bey girdiği için bu derse karşı da olumsuz bir tutum geliştirmiştir.

Bülent'in tarih dersine karşı da olumsuz bir tutum geliştirmesi aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

- A) İkinci dereceden koşullanma
- B) Duyusal ön koşullanma
- C) Genelleme
- D) Birleşik koşullanma
- E) Garcia etkisi

2. Normal olarak pek sık ağlamayan bir anaokulu öğrencisi, istediği bir oyuncacı elde edemediğinde ağlamış ve öğretmeni de onu susturabilmek için istediği oyuncacı ona vermiştir. Bu olaydan sonra öğrenci gerek okulda gerekse evde istediği bir şeyi yaptırmak için sık sık ağlamaya başlamıştır.

Çocuğun ağlama davranışında görülen değişme aşağıdaki öğrenme türlerinden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Kavrama yoluyla öğrenme
- B) Sınama-yanılma yoluyla öğrenme
- C) Tepkisel koşullanma
- D) Edimsel koşullanma
- E) Dolaylı öğrenme

3. Engin, televizyonda yayınlanan bazı reklamları çok beğenmekte ve bu reklamları tekrar tekrar izlemekten zevk almaktadır. Ancak, sevdiği reklamların ne zaman yayınlanacağı belli olmadığından, Engin, izlemekten zevk aldığı çok az sayıda reklam olduğu halde izlemeyi hiç istemediği birçok reklamı da sevdiği reklamları kaçırmamak için izlemektedir.

Engin'in izlemeyi istemediği hâlde birçok reklamı izleme davranışının sürmesiyle ilgili olarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) İzlemeyi istediği reklamı kaçırma olasılığını ortadan kaldırmak için bu davranışı bir kaçma stratejisi olarak kullanması
- B) İzlemekten hoşlanmadığı reklamların bitmesiyle hoşlanmadığı bir uyarıcıdan kurtulduğu için bu davranışının olumsuz pekişmesi
- C) Sürekli reklam izlediği için bu davranışın otomatikleşmesi ve alışkanlık hâline gelmesi
- D) İzlemekten hoşlandığı reklamların ne zaman yayınlanacağı belli olmadığı için tüm reklamları izleme davranışının değişken aralıklı olarak pekiştirilmesi
- E) İzlemek istemediği reklamları ister istemez çok izlediği için bu reklamlara karşı duyarsızlaşmış olması

4. Derste söz alarak yaptığı katkılar nedeniyle öğretmeninden övgüler aldığı için derse sürekli olarak hazırlıklı gelen bir öğrencinin öğretmenin üst üste birkaç kez yaptığı katkılarının ardından herhangi bir tepki vermemesi üzerine derse hazırlıklı gelmekten ve derste söz almaktan vazgeçmesi aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Kaçma
- B) Kaçınma
- C) Olumsuz pekiştirme
- D) Sönme
- E) Ketlenme

5. Ahmet Bey, tekstil atölyesinde çalışan işçilerine diktikleri her 100 gömlek için belirli bir ücret ödemektedir. Aynı sektörde faaliyet gösteren bir başka firmanın sahibi Özlem Hanım ise çalışanlarına aylık olarak belirli bir ücret ödemeyi tercih etmektedir. Her ikisi de bir endüstri psikoloğundan çalışanlarının daha verimli olmaları için nasıl bir ücretlendirme şeklini tercih etmelerinin uygun olacağı konusunda bilgi almak istemiş, psikolog da onlara çalışanlarının ücret alabilmek için belli sayıda parça üretmelerini bu şekilde belirli bir kotayı doldurmalarını ve bunun karşılığında onlara ödenecek ücretlerin de ancak bir ay dolduğunda ödenmesini önermiştir.

Bu örnekte Ahmet Bey'in, Özlem Hanım'ın uyguladığı ve endüstri psikoloğunun önerdiği ödeme sistemleri sırasıyla aşağıdaki pekiştirme tarifelerinden hangilerini çağrıştırmaktadır?

- A) Sabit Oranlı - Sabit Aralıklı - Birleşik
B) Sabit Aralıklı - Sabit Oranlı - Birleşik
C) Sabit Aralıklı - Sabit Oranlı - Artan Oranlı
D) Sabit Oranlı - Sabit Aralıklı - Artan Oranlı
E) Sabit Oranlı - Sabit Aralıklı - Artan Aralıklı

6. Su kayağı yapmayı öğrenmek için kurs almaya başlayan Yasemin'e kurstaki öğretmeni daha önce kar kayağı yapıp yapmadığını sormuştur. Yasemin bunun neden önemli olduğunu sorduğunda ise "Eğer daha önce kar kayağı yaptıysanız su kayağında denge sağlamayı öğrenmeniz biraz zor olabilir." yanıtını almıştır.

Bu örnekte su kayağı öğretmenin dile getirdiği durum aşağıdaki kavramlardan hangisine örnek olabilir?

- A) Davranışın topografyası
B) Öğrenmenin aktarılması
C) Geriye ket vurma
D) Tepki genellemesi
E) Davranışta kontrast

7. **Aşağıdakilerden hangisi öğrenilmiş bir davranış değildir?**

- A) İlkur Hanım'ın tartıya çıktığında kilo aldığını gördüğü için üzülmesi
B) İlhan'ın sabah yedide kalkması gerektiği için çalar saatini sabah saat yedide çalacak şekilde kurması
C) Bedir'in lunaparkta bindiği sürat treninin ani ve hızlı hareket etmesi nedeniyle midesinin bulanması
D) Aslı Hanım'ın yürüyüşe çıkardığı köpeğinin parkta bir çocuğu ısırması nedeniyle suçluluk duyması
E) Deren'in yeşil ışıkta karşıya geçerken bir otomobilin üstüne doğru geldiğini görünce öfkelenmesi

8. Dört yaşındaki Sinem, oyun odasında arkadaşlarından birinin elinde gördüğü oyuncağı almak istemiş, arkadaşı oyuncağı vermediğinde ise ağlamaya başlamıştır. Öğretmeni, Sinem'i ikna etmeye çalışmış ancak Sinem'in ağlamasını bir türlü durduramamıştır. Bu duruma çözüm getiremeyen öğretmen, arkadaşının elindeki oyuncağı alarak Sinem'e vermiş, Sinem de ağlamaktan vazgeçmiştir. Bu olaydan sonra Sinem, arkadaşlarının oynadığı oyuncakları istemeyi, arkadaşları oyuncağı kendisine vermezse ısrarla ağlamayı alışkanlık hâline getirir. Öğretmeni ise onun ağlamasını durdurmak için her seferinde istediği oyuncağı arkadaşlarının elinden alarak Sinem'e verir.

Sinem'in arkadaşlarının oynadığı oyuncakları istemeye, öğretmenin de buna izin vermeye devam etmesinin nedenleri aşağıdakilerin hangisinde doğru sırayla verilmiştir?

- A) Olumsuz pekiştirme – Kaçınma
B) Olumsuz pekiştirme – Olumlu pekiştirme
C) Olumlu pekiştirme – Olumsuz pekiştirme
D) Olumsuz pekiştirme – Psikolojik tepkisellik
E) Psikolojik tepkisellik – Olumlu pekiştirme

DENEME - 1

9. Lise 1. sınıfta okuyan Ali matematik dersi sınavından yüksek bir puan almayı beklerken 30 puan almış ve "Doğruyu yaptığımdan çok emindim." diyerek üzül-müştür. Matematik öğretmeni ise Ali'ye sınav soru-larını yanıtlarken nerelerde hata yaptığını kendisi ile birlikte gözden geçirerek yardımcı olmaya çalışmıştır.

Öğretmen bu uygulamasıyla öğrenmeyi kolaylaş-tıran aşağıdaki süreçlerden hangisinden yararlan-mayı amaçlamaktadır?

- A) Pekiştirme
- B) Sonuçlar hakkında bilgi edinme
- C) Olumlu aktarma
- D) Aralıklı öğrenme
- E) Parçalara bölerek öğrenme

10. Üç yıldır üniversiteye devam eden Seçil, hem ikinci öğretim öğrencisi olması nedeniyle hem de üniversi-tede derslerin, kulüp faaliyetlerinin ya da kendi kişi-sel ve sosyal faaliyetlerinin yoğunluğundan dolayı pek fazla televizyon izleyememektedir. Bu nedenle Seçil'in en son izlemiş olduğu dizi de üç yıl önce yayınlanmış olan "Yarın" isimli bir dizi filmidir. Seçil'in sınıf arkada-şı olan Zehra ise derste olduğu için kaçırdığı dizilerin tekrar bölümlerini okulda olmadığı gündüz vakitlerin-de televizyondan ya da internette takip etmektedir. Zehra geçen üç yıl boyunca toplam 9 diziyi düzenli olarak takip etmiş ve bu dizilerin bir bölümünü bile kaçırmamıştır. Seçil ve Zehra bir sohbet sırasında "Ya-rın" isimli diziden konuşmaya başladıklarında Seçil'in bu dizide rol alan oyuncularını, dizideki karakterleri ya da gerçekleşen olayları çok net bir şekilde hatırladığı ancak Zehra'nın bunları hatırlamakta güçlük çektiği gözlenmiştir.

Zehra'nın "Yarın" isimli diziyi ilgili ayrıntıları hatırlamakta güçlük çekmesi aşağıdakilerden hangisiyle en iyi açıklanabilir?

- A) Geriye ket vurma
- B) İleriye ket vurma
- C) Güdüselt unutma
- D) Olumsuz aktarma
- E) Öncelik etkisi

11. Öğretmen olarak çalışmaya başladığı Eskişehir'de üç yıldır yaşayan Özgür Bey, hamama gitme alışkanlı-ğı olmadığı için bu kentte bulunan hamamlara hiçbir zaman gitmemiştir. Eskişehir'e onu ziyarete gelen ar-kadaşı Nihat ise bu kentin hamamlarının ününü duy-muş ve bu hamamları merak ettiği için gidip görmek istemiştir. Arkadaşı Nihat, kendisine bu hamamlara nasıl gidebileceğini sorduğunda Özgür Bey, kendisi daha önce hiç gitmemiş olduğu hâlde, kentteki tüm hamamların isimlerini ve yerlerini bildiğini fark etmiştir.

Özgür Bey'in daha önce hiç gitmemiş olduğu hâlde Eskişehir'deki hamamların isimlerini ve yerleri-ni tam olarak bilmesi aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) İçgörüselt öğrenme
- B) Bilişselt öğrenme
- C) İşaret öğrenme
- D) Sosyal öğrenme
- E) Örtük (gizil) öğrenme

P
E
G
E
M

A
K
A
D
E
M
İ

12. Aşağıdakilerden hangisi Bandura'nın sosyal öğ-renme kuramına uygun bir öğrenmedir?

- A) Sınava çalışmadığı hâlde derste öğretmeni dinle-yen bir öğrencinin girdiği sınavda sınava çalışan öğrenciler kadar başarılı olması
- B) Bir öğrencinin okul basketbol takımında ilk beşe girmek için takım arkadaşları ile rekabete girmesi
- C) Bir gencin arkadaşları arasında kabul görmek için onlarla birlikte içki içmeyi kabul etmesi
- D) Bu yıl anasınıfına başlayan ve aynı sınıfta yer alan 20 öğrencinin hepsinin öğretmenlerini çok sevdik-leri için okulu da çok sevmesi
- E) Bir öğrencinin, aykırı davranışları nedeniyle öğ-retmenleri tarafından cezalandırılan arkadaşlarını görerek öğretmenlerinin beklentileri yönünde dav-ranmayı öğrenmesi

1. Bülent, müdür yardımcısı Ali Bey (başlangıçta nötr olan bir uyarıcı) tarafından dayakla cezalandırıldığı (koşulsuz uyarıcı) için Ali Bey'e karşı olumsuz duygular hissetmeye başlamıştır (koşullu tepki). Bu durumda Ali Bey, Bülent için olumsuz duygulara yol açan bir koşullu uyarıcı hâline gelmiştir. Ali Bey bir sonraki dönem tarih dersine girmeye başlayınca kendi yol açtığı koşullu tepkiye (olumsuz duygulara) yol açma gücünü koşullu bir uyarıcıyla (Ali Bey'le) eşleştirdiği için kazanmaktadır. Bu durum ikinci dereceden (üst düzey/ikinci düzey) koşullanmaya örnektir.

Cevap A

2. Edimsel koşullanma kuramına göre organizma tarafından ortaya konulan bir davranış doğurduğu sonuçtan etkilenir. Yani organizmanın davranışı kendisi için hoş bir sonuç doğurursa tekrarlanma olasılığı artar (pekiştirme); hoş olmayan bir sonuç doğurursa azalır (ceza). Buna göre ağıladığında istediğini elde eden bu çocuğun ağlama davranışı sonucu hoş olduğu için tekrarlanma sıklığı artan bir edimdir. Bu nedenle çocuğun istediğini elde etmeyle sonuçlanan ağlama davranışını daha sık sergilemeye başlaması edimsel koşullanmayla açıklanabilir.

Cevap D

3. Engin'in izlemek istediği reklamları kaçırmamak için diğer reklamları izlemeyi sürdürmesi "kaçma" değil "kaçınma" stratejisi olacağı için A seçeneği doğru yanıt olamaz. B seçeneğinde yer alan ifadede ortamdan çıkan itici uyarıcı, izlemeyi istemediği reklamlar olarak ifade edilmektedir. Bu durumda Engin'in kanal değiştirme davranışını sergilemesi ve böylelikle itici uyarıcıdan kurtulması gerekir. Burada Engin bu uyarıcılardan kurtulmak için herhangi bir davranış sergilememektedir. Engin otomatikleşen bir davranış olarak reklam izliyor olmadığı için C seçeneğindeki ifade Engin'in davranışının sürekliliğinin nedenini açıklamak için uygun değildir. Engin'in izlemeyi istemediği bu reklamlardan rahatsız olmamaya başladığı belirtilmediği için E seçeneğinde yer alan yorum da uygun değildir. Engin'in izlemeyi istemediği reklamları izliyor oluşunun nedeni bu reklamların ardından izlemek istediği reklamların yayınlanması yani olumlu pekiştirmedir. Bununla birlikte izlemek istediği reklamın ne zaman yayımlanacağı belli olmadığı için bu davranışı değişken aralıklı olarak pekiştirilmektedir.

Cevap D

4. Edimsel koşullanmada bir davranışın pekiştirilmemesi nedeniyle bir süre sonra ortadan kalkmasına "sönme" adı verilir. Bu örnekte öğrenci derse hazırlanma ve derse katılma davranışı pekiştirilmemeye başladığında bu davranışları sergilememeye başladığı için bu durum sönme olgusuna örnek teşkil eder.

Cevap D

5. Pekiştireç almak için belli sayıda davranışın yapılması gerektiği durumlar sabit oranlı pekiştirmeye, belli bir sürenin geçmesi gerektiği durumlar ise sabit aralıklı pekiştirmeye örnektir. Bu durumda Ahmet Bey'in ödeme sistemi 'sabit oranlı' tarifeye, Özlem Hanım'ın ödeme sistemi ise 'sabit aralıklı' pekiştirmeye örnektir. Birden fazla tarifenin yürürlükte olduğu ve pekiştireç almak için yürürlükte olan bu tarifelerin hepsinin gereklerinin yerine getirilmesi gerektiği durumlar ise katışık pekiştirme tarifeleri içinde yer alan birleşik tarifeye örnektir. Bu nedenle endüstri psikoloğunun önerisi 'birleşik tarifeye' örnek teşkil etmektedir.

Cevap A

6. Önceki bir öğrenme yaşantısının daha sonra gerçekleşen öğrenmeyi kolaylaştırmasına ya da zorlaştırmasına öğrenmenin aktarılması (transfer) adı verilir. Burada su kayağı öğretmenin vurguladığı durum da öğrenmenin aktarılmasına (olumsuz aktarma) örnektir.

Cevap B

ÇÖZÜM - 1

7. Öğrenme organizmanın çevresiyle girdiği etkileşimler sonucunda kendisinde kalan izler nedeniyle oluşan nispeten kalıcı davranış değişikliği olarak tanımlanmaktadır. Bir kimsenin tartıdaki rakamı görünce üzülmesi, bu rakamın anlamını bilmesini ve kilolu olmanın sağlık açısından riskli olduğunu öğrenmiş olmasını gerektirir. Çalar saat çaldığında uyanmak öğrenilmiş bir davranış değildir ancak bir kimsenin istediği vakitte uyanmak için çalar saati kullanması öğrenme sonucu gerçekleşen bir davranıştır. Sahibi olduğu köpeğin gerçekleştirdiği davranış nedeniyle kişinin kendisini sorumlu hissetmesi ve suçluluk duygusu belli değerlerin kazanılmasına, yani öğrenmeye bağlı olarak ortaya çıkan davranıştır. Bir otomobilin yayalar için yanan yeşil ışığı dikkate almaması durumunda kişinin öfkelenmesi için her şeyden önce kişinin bu kuralı biliyor olmasını ve bu kurala uymamanın da çok yanlış olduğunu düşünmesi gerekir. Seçenekler içinde yer alan 'sürat treninin ani ve hızlı hareketleri nedeniyle ortaya çıkan mide bulantısı tepkisi' ise doğuştan getirilen bir davranıştır.

Cevap C

8. Sinem'in arkadaşlarının oynadığı oyuncakları istemeyi ve arkadaşları bu oyuncakları kendisine vermeyi kabul etmezse ısrarla ağlamayı alışkanlık hâline getirmesinin nedeni "olumlu pekiştirme"dir çünkü Sinem bu davranışının ardından istediği bir şeyi elde etmekte diğer bir deyişle Sinem'in istediği bir uyarıcı ortama dâhil olmaktadır. Öğretmenin, Sinem'in istediği oyuncakları arkadaşlarının elinden alıp Sinem'e vermeye devam etmesinin nedeni ise "olumsuz pekiştirme"dir çünkü öğretmen bunu yaptığında hoş olmayan bir durumdan kurtulmakta diğer bir ifadeyle onu rahatsız eden itici bir uyarıcı (Sinem'in yüksek sesle ağlaması) ortamdaki ortadan çıkmaktadır.

Cevap C

9. Öğrenmeyi etkileyen faktörlerden biri de öğrenme/öğretme yönteminin "geri bildirim" içerip içermemesidir. İyi bir öğrenmenin gerçekleşmesi için öğrenen kişinin öğrenip öğrenmediği ya da ne kadar öğrendiği ile ilgili olarak bilgilendirilmesi gerekir. Örnekte anlatılan durumda matematik öğretmeni Ali'ye neyi doğru neyi yanlış yaptığını göstererek geri bildirim vermekte ve onun bir sonraki sınavda yanlışlarını azaltarak daha başarılı olmasını sağlamaya çalışmaktadır. Dolayısıyla doğru yanıt "Sonuçlar hakkında bilgi edinme"dir.

Cevap B

10. Bilgi İşleme Kuramı'nda uzun süreli bellekteki bilginin geri getirilmesinde (hatırlanmasında) yaşanan sorunlar "ket vurma" olgusuyla açıklanır. Ket vurma belleğimize yerleştiğimiz bilgilerin birbirlerinin hatırlanmasını engellemesi anlamına gelir. Eski bilgilerimizin yeni öğrendiklerimizi hatırlamamızı engellemesi "ileriye ket vurma", yeni öğrendiğimiz bilgilerin eski bilgilerimizi hatırlamamıza engel olması ise "geriye ket vurma" olarak adlandırılır. Örnekte anlatılan durumda Zehra, "Yarın" isimli diziyi izledikten sonraki üç yıl boyunca başka diziler izlemiş olduğu için bu diziyeye ilişkin ayrıntıları arkadaşı Seçil kadar iyi hatırlayamamaktadır. Çünkü onun daha sonra izlemiş olduğu dizilere ilişkin belleğinde yer alan bilgiler bu diziyeye ilişkin bilgilerin geri getirilmesini zorlaştırmaktadır. Bu durum "geriye ket vurma" kavramına bir örnek olarak kabul edilebilir.

Cevap A

P
E
G
E
M
A
K
A
D
E
M
İ

11. Tolman'ın İşaret-Gestalt kuramında yer alan "gizil öğrenme" kavramı "Pekiştirmeye bağlı olmaksızın, büyük ölçüde farkında olmadan gerçekleşen ve performans dönüşüncüye kadar bellekte saklı kalan öğrenme" olarak tanımlanmaktadır. Örnekte Özgür Bey daha önce hiç gitmediği halde, gidip de pekiştirildiği için değil yalnızca içinde yaşadığı çevrede yer aldığı için hamamların yerlerini ve isimlerini farkında olmadan öğrenmiştir. Bu durum gizil öğrenmeye bir örnek olarak kabul edilebilir.

Cevap E

12. Sosyal öğrenme kuramı bireyin başkalarının yaşantıları yoluyla dolaylı olarak yaşantı kazanarak edindiği bilgileri ve bu bilgilere dayalı olarak sergilediği performansları açıklar. Yalnızca "E" seçeneğinde bireyin başkalarının yaşantıları yoluyla öğrendiği vurgulandığı için cevap bu seçenekte yer alan ifade olacaktır. C seçeneğinde anlatılan davranış değişikliği dolaylı yaşantı kazanma sonucunda değil doğrudan yaşantı sonucunda olduğu için edimsel koşullanmayla açıklanması daha uygun olacaktır. D seçeneğindeki durum da tepkisel koşullanmayla daha iyi açıklanacak bir durumdur.

Cevap E

1. Mehmet, İngilizce dersinde konuşurken zorlanmakta ve bazı kelimeleri hatırlamakta güçlük çekmektedir. Birkaç kez konuşmayı deneyen ancak başarılı olmayan Mehmet, İngilizce konuşmaya çalışmaktan vazgeçmiştir. İngilizce konuşma dersleri ve İngilizce konuşması gereken ortamlar Mehmet'te kaygı yaratmaya başlamıştır.

Mehmet'in İngilizce konuşmaktan vazgeçmesi ve İngilizce konuşması gereken ortamların kendisinde kaygı yaratması Mehmet için tepkisel koşullanmaya göre aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendini gerçekleştiren kehanet - koşullu uyarıcı
B) Karşıt koşullanma - koşulla uyarıcı
C) Öğrenilmiş çaresizlik - koşullu uyarıcı
D) Öğrenilmiş çaresizlik - koşulsuz uyarıcı
E) Kendini gerçekleştiren kehanet - koşulsuz uyarıcı

2. Tahtada sözlüye kaldırılan Ahmet, soruyu cevaplayamayınca öğretmen tarafından yüksek sesle azarlanır. Ahmet, azar işitince tedirgin olur. Bu sırada da elinde mavi renkli bir tebeşir bulunmaktadır. Yıllar sonra bile Ahmet ne zaman mavi bir tebeşir görse tedirgin olur.

Yukarıda verilen tepkisel koşullanma örneğinde (I) Öğretmen azarlayınca Ahmet'in tedirgin olması (II) Mavi renkli tebeşir, (III) Öğretmenin azarı ve (IV) Ahmet'in mavi tebeşir görünce tedirgin olması aşağıda verilen kavramlardan hangileri ile eşleştirebilir?

	(I)	(II)	(III)	(IV)
A)	Koşulsuz tepki	Koşulsuz uyarıcı	Nötr uyarıcı	Koşullu tepki
B)	Koşulsuz tepki	Koşulsuz uyarıcı	Koşullu uyarıcı	Koşullu tepki
C)	Koşulsuz tepki	Nötr uyarıcı	Koşulsuz uyarıcı	Koşullu tepki
D)	Koşulsuz tepki	Olumsuz pekiştirici	Koşulsuz uyarıcı	Koşulsuz tepki
E)	Koşulsuz tepki	Koşullu uyarıcı	Olumsuz pekiştirici	Koşullu tepki

3. İyi bir kemancı olmaları için dört yaşındaki oğluyla yedi yaşındaki kızını çalıştırmaya başlayan bir anne, kısa sürede yedi yaşındaki kızının kemancı kavramayı ve temel hareketlerini yapmayı daha çabuk öğrendiğini fark eder.

Aşağıdakilerden hangisi, çocukların kemancı kavrama ve temel hareketleri yapmayı öğrenme hızları arasında gözlenen farklılıkların nedeni olamaz?

- A) Olgunlaşma
B) Yetenek
C) Güdülenme düzeyi
D) Türe özgü hazıroluş
E) Yaşantı farklılıkları

P
E
G
E
M

A
K
A
D
E
M
İ

4. Eşi, Oğuzhan'dan evdeki bozuk musluğu onarmasını ister. Ancak Oğuzhan bu tür tamirat işlerinde beceriksiz olduğunu ve musluk tamir etmeyi başaramayacağını düşünerek eşine bir tamirci çağırmasını önerir. Ancak o gün tatil günüdür ve usta çalışmamaktadır. Musluğun da acilen tamir edilmesi gerekmektedir. Bunun üzerine Oğuzhan işe koyulur. Ancak bir türlü musluğu tamir etmeyi başaramaz.

Oğuzhan'ın tamirat işlerini beceremeyeceği düşüncesiyle musluğu tamir etmeye başlaması ve tam da böyle düşündüğü için başarısız olması aşağıdakilerden hangisine bir örnektir?

- A) Karşıt koşullanma
B) Kendini gerçekleştiren kehanet
C) Sistemik duyarsızlaşma
D) Kademeli yaklaşma
E) Örtük öğrenme

DENEME - 2

5. Aşağıdaki öğretmen davranışlarından hangisi **bilişsel öğrenme yaklaşımının sayılıtlarına uygun değildir**?

- A) Öğrenciden bir şiirde neler anlatıldığını yorumlamasını istemek
- B) Konuyu anlatmadan önce bu konu ile ilgili neler bildiklerini sormak
- C) İki kuramcının benzerlik ve farklılıklarını ve bilime asıl katkılarının neler olduğunu açıklamak
- D) Biyoloji dersinde öğrenciden 20 farklı ağaçtan birer yaprak toplamasını istemek
- E) Öğrenciyi verdiği her bir doğru cevaptan sonra sınıf içinde takdir etmek

6. Arkadaşı, Ahmet'e "Ayağına çalı süpürgesi değince üç kere yere tükür yoksa başına uğursuzluk gelir." demiştir. Ahmet gülüp geçmiş ancak o akşam araba ile yol kenarındaki refüje çarpmış ve arabada büyük hasar oluşmuştur. O günden sonra Ahmet ayağına ne zaman süpürge değse üç kere yere tükürmeye başlamıştır.

Ahmet'in yere tükürmesi edimsel koşullanmaya göre aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Kaçma
- B) Alışma
- C) Batıl davranış
- D) Sönme
- E) Kademeli yaklaşma

7. İlk kez araba kullananların yaşadığı sorun, arabayı hareket ettirmek, yani debriyajdan ayağını ne zaman çekip, gazı ne zaman artıracığını ayarlayabilmektir. İlk kez kullanılan arabanın debriyajı da sertse öğrenmek bayağı zordur. Bunu öğrenmenin en iyi yolu arabayı sürekli kullanmaktır. Bir süre sonra kişi debriyajı ayarlamayı öğrenir.

Burada gerçekleşen öğrenme aşağıdakilerden hangisine bir örnektir?

- A) Psikolojik tepkisellik
- B) Alışkanlık oluşması
- C) Sosyal öğrenme
- D) Kademeli yaklaşma
- E) Gizil öğrenme

P E G E M

A K A D E M İ

8. Arkadaşlarının kullandığı bir araba modelinin hem ucuz olduğunu hem de az yakıt tüketip tasarruf sağladığına tanık olan Ahmet Bey kredi çekip o model arabayı almıştır. Ancak yeni aldığı arabadaki kumanda kolları ve gaz – debriyaj dengesi eski arabasından oldukça farklıdır ve farklı bir kullanım gerektirmektedir. Ahmet Bey, arabayı eski arabası gibi kullanınca kaza tehlikesi atlattır. Bunun üzerine arabayı kullanırken daha dikkatli olmuş ve bir daha kaza tehlikesi atlattır.

Ahmet Bey'in, (I) arkadaşının arabasının az yakıt tüketmesine tanık olması (II) yeni arabayı eskisi gibi kullanması ve (III) kaza tehlikesi atlattıktan sonra, arabayı daha dikkatli kullanması sırasıyla aşağıdaki kavramlardan hangilerine örnek olabilir?

	(I)	(II)	(III)
A)	Edimsel koşullanma	Model alma	Ceza
B)	Dolaylı pekiştirici	Alışkanlık	Olumsuz pekiştirme
C)	Dolaylı pekiştireç	Dolaylı güdülenme	Olumsuz pekiştireç
D)	Olumlu pekiştireç	Alışma	Ceza
E)	Sosyal pekiştireç	Ayırt etme	Olumsuz pekiştireç

9. Bir lokantada lahmacun yiyen Ali, lahmacun büyük ve lezzetli olduğu ve ikram olarak verilen salata ve cacıktan memnun kaldığı için o lokantaya sürekli olarak gitmeye başlar. Bir gün aynı lahmacundan yedikten 2 saat sonra kendini aşırı ölçüde rahatsız hissedir. O lokantaya daha sonra gitse de bir daha lahmacun yemez.

- I. Ali'nin lokantaya gitmesini sağlayan lahmacunun büyük ve lezzetli olması ile verilen ikramlar
- II. Ali'nin lokantaya sık sık gitmesi
- III. Ali'nin bir daha lahmacun yememesi

durumları aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Olumsuz pekiştireç	Model alma	Ceza
B)	İkincil pekiştireç	Alışkanlık	Olumsuz pekiştirme
C)	Olumlu pekiştireç	Edimsel koşullanma	Garcia etkisi
D)	Olumlu pekiştireç	Gizil öğrenme	Olumsuz pekiştireç
E)	Sosyal pekiştireç	Edimsel koşullanma	Ayırt etme

10. Çiğnediği sakızın kokusunun kişiye, çocukluğunda oyun oynadığı bahçedeki mutlu olduğu anları anımsatması ve kişiyi mutlu etmesi sürecinde, tepkisel koşullanmaya göre, sakızın kokusu aşağıdakilerden hangisine bir örnektir?

- A) Koşullu uyarıcı
- B) Koşullu tepki
- C) Nötr uyarıcı
- D) Koşulsuz uyarıcı
- E) Koşulsuz tepki

11. Bilgiyi işleme modeline göre güdüsel süreçlerin kontrolü yürütücü işlevin bir özelliğidir. Güdüsel süreçler, bir konu veya kavram öğrenilirken nelerden hoşlanıp hoşlanılmayacağı, bireyin ilgileri ve beklentilerini kapsar. Yürütücü işlev çalışır ama nasıl çalıştığının bireyler genellikle farkında değildir.

Aşağıdakilerden hangisi yürütücü işlevin bu özelliğine bir örnek olarak verilebilir?

- A) Bazı öğrencilerin evrim teorisi denilince hemen olumsuz tepki verip anlatılanı dinlememesi
- B) Bir öğrencinin fen bilgisi dersindeki konuları basitten zora doğru sıralayarak öğrenmeye çalışması
- C) Stendhal'ın Kızıl ve Kara adlı romanını okuyan bir kişinin romanda anlatılanlardan hareketle Napolyon Dönemi'ni daha iyi anlaması
- D) Tarih dersinde bir konuyu anlamayan öğrencinin o konuyu iki ayrı kitaptan özetlemeye çalışması
- E) Bir öğrencinin kimya formülünü esprili bir konu ile ilişkilendirerek öğrenmeye çalışması

12. Bir anne çocuğuna belirli bir süre ders çalışma alışkanlığı kazandırmaya çalışmaktadır. Bunun için çocuğunu ders çalıştığı her 10 dakika için ödüllendirir. Daha sonra anne, ödül için gereken çalışma süresini periyodik olarak artırır.

Bu örnekteki annenin kullandığı pekiştirme tarifesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Değişken aralıklı pekiştirme
- B) Artan oranlı pekiştirme
- C) Artan aralıklı pekiştirme
- D) Sürekli pekiştirme
- E) Değişken oranlı pekiştirme